

Opleiding tot Regionaal Scheidsrechter

Informatiebrochure t.b.v. de cursist

Hartelijk dank voor je deelname aan de opleiding!

In 2014 en 2015 is de NJBB opleiding voor scheidsrechters op regionaal niveau volledig vernieuwd. In deze informatiebrochure ontvang je alle benodigde informatie over de opleiding. Mocht je nog vragen hebben, neem dan gerust contact op met het bondsbureau van de NJBB. Op werkdagen is het bondsbureau bereikbaar via opleidingen@njbb.nl of 030-2020145.

Veel succes en plezier met de opleiding!

Met vriendelijke groet,

De leercoaches, kerninstructeurs en het bondsbureau

NJBB Opleidingen

De NJBB stimuleert de ontwikkeling van petanque als competitiesport. Een belangrijke factor in de kwaliteit van een competitie is de kwaliteit van de scheidsrechters en wedstrijdleiders die de competitie begeleiden. Ook het spelniveau van de boulers speelt een rol. Een goede opleiding van het kader (scheidsrechters, wedstrijdleiders en trainers/instructeurs) is dus van groot belang.

In 2014-2015 zijn de NJBB opleidingen volledig vernieuwd. Ten behoeve van continuïteit, kwaliteitsbehoud en kennisdeling is de structuur van de NJBB opleiding grotendeels gebaseerd op de 'Kwalificatie Structuur Sport' van de Academie voor Sportkader (onderdeel van NOC*NSF).

Doel opleidingen

De opleidingen van de NJBB zijn gericht op de kennis en vaardigheden die functionarissen nodig hebben om de functie goed uit te voeren. Een uitstekende kennis van de spelregels en het perfect reglementair meten is bijvoorbeeld heel belangrijk, maar niet voldoende om een goede scheidsrechter te zijn. Voor een goede scheidsrechter is het ook van belang dat de spelregels op de juiste manier toegepast worden, dat men in staat is om te anticiperen op een ontstane situatie en men bovenal op de juiste manier weet te communiceren. Dit verschilt uiteraard per situatie.

Voor de NJBB is de motivatie, de zelfstandigheid en de beroepshouding van functionarissen eveneens van groot belang. De functionarissen zijn immers ook een vertegenwoordiger van de sport en van de landelijke organisatie. Daarom wordt in de opleiding aandacht besteedt aan de genoemde onderwerpen.

Met de opleidingen van de NJBB proberen we de volgende doelen te bereiken:

- Zelfstandige, betrokken, vaardige en gemotiveerde functionarissen;
- Stimuleren van het sportplezier;
- Stimuleren van de kwaliteit van het sportaanbod;
- Stimuleren van de kwaliteit van sportbeoefening.

Uitgangspunten opleidingen

Om de genoemde doelstellingen te realiseren zijn er bij de ontwikkeling van de opleidingen een aantal uitgangspunten opgesteld. De uitgangspunten zijn leidend bij de ontwikkeling en uitvoering van de opleidingen, nu en in de toekomst.

De uitgangspunten van de NJBB opleidingen zijn:

- De opleiding is kwalitatief hoogstaand;
- De opleiding is gericht op competentiegericht leren;
- In de opleiding is ruimte voor maatwerk;
- Er is een grote mate van continuïteit;
- De cursist is intrinsiek gemotiveerd voor de opleiding en het uitvoeren van de functie;
- De cursist is in staat en bereidt om zelfstandig te leren;
- De opleiding is blijvend in ontwikkeling;
- De opleiding is ontwikkeld o.b.v. van de Kwalificatie Structuur Sport;
- Structurele bijscholing t.b.v. kwaliteitsbehoud wordt gefaciliteerd.

De kwaliteit van de opleiding, het maatwerk voor de cursist, de zelfstandigheid van de cursist en motivatie van de cursist voor de opleiding en de uitvoering van de functie zijn de belangrijkste uitgangspunten.

Structuur opleidingen

Iedere opleiding van de NJBB heeft dezelfde structuur. Het startpunt van de opleiding is het functieprofiel. Het functieprofiel beschrijft de startende functionaris en geeft inzicht in de kerntaken en de kennis en vaardigheden die benodigd zijn om de functie goed uit te oefenen. In de opleidingen komen alle onderdelen van het functieprofiel aan bod. De opleiding bestaat uit 4 fasen:

Het functieprofiel staat centraal			
1. Intake <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met leercoach • Bespreken vaardigheidsscan • Vaststellen leerweg • Ondertekenen leercontract	2. Leerweg <ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie d.m.v. opdrachten en stages • Verdiepingsbijeenkomsten	3. Portfolio <ul style="list-style-type: none"> • Samenstellen portfolio bestaande uit opdracht-, stage- en reflectieformulier • Beoordeling van het portfolio	4. Proeve van bekwaamheid <ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets • Praktijkttoets bestaande uit meetvaardigheid en rollenspellen

Het functieprofiel staat gedurende de gehele opleiding centraal. Om een functionaris van goede kwaliteit op te leiden is het van belang dat de cursist bewust is van hetgeen hij/zij al beheerst en wat hij/zij nog moet ontwikkelen. De cursist is zelf verantwoordelijk voor het verloop van de opleiding. De intrinsieke motivatie van de cursist om een goede scheidsrechter te worden, is daarom van groot belang. De leercoach begeleidt de cursist in dit proces.

De opleiders

De NJBB opleiding kent verschillende type opleiders. De drie verschillende rollen die de NJBB onderscheidt zijn: de leercoach, de kerninstructeur en de beoordelaar. Het is mogelijk dat één persoon meerdere rollen vervult, echter niet in het leertraject van één cursist.

De opleiders van de NJBB delen een visie op leren en dragen dit uit gedurende de opleiding.

- Het stellen van persoonlijke doelen helpt bij leren.
- Het hoofddoel van een opleider is het aanzetten tot zelfreflectie.
- De goede opleider coacht zijn cursist positief.
- De cursist na laten denken over oplossingsstrategieën leidt tot maximaal leren.
- Het stellen van denkvragen helpt de cursist bij begrijpen, integreren in oude kennis en toepassen.
- De feedback is net zo belangrijk als de instructie.
- Verbaliseren en visualiseren zijn effectieve manieren van leren.

NJBB leercoach

De NJBB leercoach begeleidt de cursisten gedurende de opleiding. De leercoach geeft geen inhoudelijke feedback op de opdrachten. De leercoach neemt het intakegesprek af met de cursisten bij de centrale intake. De leercoach is bij de overige contactmomenten (verdiepingsbijeenkomsten en PVB's) in principe niet aanwezig.

NJBB kerninstructeur

De NJBB kerninstructeur verzorgt één of meerdere verdiepingsbijeenkomsten. De kerninstructeur is een ervaren functionaris en heeft inhoudelijke kennis over specifieke onderwerpen en beschikt over de benodigde vaardigheden voor het uitvoeren van de functie en het begeleiden van een bijeenkomst. De kerninstructeur is in staat om een kerninstructeur in opleiding te begeleiden.

NJBB Beoordelaar

De NJBB beoordelaar is verantwoordelijk voor de afname van de PVB. De beoordelaar beoordeelt het portfolio van de cursist op basis van de gestelde richtlijnen in het toetsdocument en het leercontract en geeft bij een voldoende beoordeling akkoord voor deelname aan de praktijkbeoordeling. Ook de praktijkbeoordeling, bestaande uit een kennistoets en een praktijktoets, wordt afgenomen door de NJBB beoordelaar aan de hand van gestelde richtlijnen.

Het functieprofiel

Uiteraard zijn spelregelkennis en meetvaardigheid belangrijke kenmerken van een scheidsrechter. Een goede scheidsrechter beschikt echter ook over sociale vaardigheden die op het juiste moment worden ingezet. De houding en manier van communiceren zijn in grote mate bepalend voor de acceptatie van een beslissing. Daarbij is een goede scheidsrechter in staat om zelfstandig te handelen en beslissingen te nemen waar nodig.

Een scheidsrechter op regionaal niveau:

- is toegankelijk;
- is proactief;
- is enthousiast;
- is gedreven;
- is objectief;
- is doortastend;
- is consequent;
- handelt zelfstandig;
- is bereid en in staat tot zelfreflectie;
- heeft voldoende kennis van de spelregels;
- heeft voldoende meetwaardigheid;
- is actief op vereniging en regionaal niveau.

De taken van een scheidsrechter op regionaal niveau zijn:

1. *Het leiden van wedstrijden*
  - Voorbereiden op wedstrijden.
  - Handhaven van de reglementen.
  - Begeleiden van wedstrijden.
  - Omgang met sporters en coaches.
  - Samenwerking met collega-officials.
  - Afhandeling van formaliteiten.
2. *Het assisteren bij wedstrijden op hoger niveau*
  - Assisteren van collega-officials op een hoger niveau.
3. *Het begeleiden van regionaal scheidsrechter (in opleiding)*
  - Begeleiden van een regionaal scheidsrechter (in opleiding).

Het functieprofiel in deze informatiebrochure is niet volledig. Bij de opleiding ontvang je het volledige functieprofiel. Het functieprofiel is ook weergegeven in de opleidingsmap. Deze map ontvang je tijdens het intakegesprek met de leercoach.

De opleiding tot regionaal scheidsrechter

De opleiding waar je aan deelneemt is volledig vernieuwd. Eind 2015 is een pilot georganiseerd om de nieuwe opleiding in te praktijk te testen. De pilot heeft een positief resultaat op geleverd. Inmiddels zijn verscheidene opleidingen gestart en afgerond.

Opleidingsmateriaal

Tijdens het intakegesprek ontvang je het opleidingsmateriaal. Het opleidingsmateriaal voor de opleiding tot regionaal scheidsrechter bestaat uit:

NJBB Opleidingsmap voor Regionaal Scheidsrechter

In de opleidingsmap is alle informatie gebundeld die je tijdens de opleiding nodig hebt. Gedurende de opleiding doorloop je de map. Na het eerste tabblad met algemene informatie vertegenwoordigt ieder tabblad namelijk een fase van de opleiding. Zo beschik je over de juiste informatie, formulieren en opdrachten precies wanneer je het nodig hebt. De opleidingsmap is ook digitaal beschikbaar en wordt na het intakegesprek verstuurd door het bondsbureau.

NJBB Handboek voor Regionaal Scheidsrechter

In het handboek zijn de benodigde kennis en vaardigheden voor de Regionaal Scheidsrechter beschreven en geïllustreerd. Ook worden spelregels extra toegelicht waar nodig. Als cursist wordt je geacht het handboek zelfstandig te bestuderen.

Reglement voor de Petanquesport (RPS)

Het Reglement voor de Petanquesport (RPS) is de officiële Nederlandse vertaling van de internationale spelregels voor Petanque. Een scheidsrechter wordt geacht kennis te hebben van de geldende spelregels.

Scheidsrechterskaarten

De scheidsrechterskaarten worden door de scheidsrechter gebruikt wanneer er een sanctie wordt opgelegd. Je ontvangt een set scheidsrechterskaarten bestaande uit een gele, oranje en een rode kaart.

Fasen van de opleiding

Tijdens de opleiding worden de 4 fasen van de opleidingsstructuur doorlopen.

De intake

Het intakegesprek is een één op één gesprek met de leercoach. Tijdens het gesprek ontvang je waar nodig aanvullende informatie over de opleiding, worden de toelatingseisen getoetst, wordt je startsituatie besproken d.m.v. de vaardigheidsscan en wordt uiteindelijk de leerweg vastgesteld en ondertekend in het leercontract. Bij ondertekening van het leercontract geeft de cursist aan bij alle verdiepingsbijeenkomsten aanwezig te zijn. Het inschrijfgeld voor de opleiding wordt na tekening van het leercontract gefactureerd aan de vereniging. De factuur van het inschrijfgeld moet voor de eerste verdiepingsbijeenkomst zijn voldaan. De vaardigheidsscan ontvang je voorafgaand aan het intakegesprek en moet voor de centrale intake worden ingevuld.

De leerweg

In deze fase ontwikkel je alle kennis en vaardigheden die benodigd zijn voor de functie van regionaal scheidsrechter. De leerweg bestaat uit opdrachten en verdiepingsbijeenkomsten die allen gebaseerd zijn op het functieprofiel, het doel en de uitgangspunten van de opleiding en de visie op leren van de NJBB. Tijdens de leerweg heb je 3 contactmomenten met de kerninstructeur tijdens de verdiepingsbijeenkomsten. Het is van belang om je goed voor te bereiden op iedere bijeenkomst d.m.v. de opdrachten in de opleidingsmap. Voor de eerste

verdiepingsbijeenkomst moet een stage worden gelopen. De stage kan voor de centrale intake worden geregeld maar niet voor de centrale intake worden gelopen. Er wordt verwacht dat je hier zelfstandig mee aan de slag gaat. Voor ondersteuning kan je altijd contact opnemen met de leercoach.

Het portfolio

In het portfolio toon je aan dat je de opleiding volledig doorlopen hebt, de opdrachten en bijeenkomsten naar behoren volbracht zijn en je de benodigde vaardigheden beheerst. In het portfolio zijn alle opdracht-, stage- en reflectieformulieren gebundeld. Het portfolioformat in de opleidingsmap kan je hierbij helpen. Naast de verdiepingsbijeenkomsten (drie avonden), de drie stages (toernooidagen) wordt de zelfstudie tussen de verdiepingsbijeenkomsten in geschat tussen de 5-10 uur. Per cursist is dit verschillend en afhankelijk van de (al aanwezige) kennis en vaardigheden.

De Proeve van Bekwaamheid (PvB)

De proeve van bekwaamheid (PvB) is het geheel van toetsing waarin wordt beoordeeld of je over de benodigde kennis en vaardigheden beheerst. Het PvB bestaat uit een portfoliobeoordeling en een praktijkbeoordeling. Alleen met een voldoende beoordeling van het portfolio krijg je toegang tot de praktijkbeoordeling. De praktijkbeoordeling bestaat uit een kennistoets over de spelregels, een meetvaardigheidstoets en een rollenspel waarin praktijksituaties worden gesimuleerd.

Meetinstrumenten

Als scheidsrechter dien je uiteraard te beschikken over meetinstrumenten. Al tijdens de opleiding wordt verwacht dat je over de benodigde meetinstrumenten beschikt. Je bent hier zelf verantwoordelijk voor. Zowel tijdens de bijeenkomsten als de stages wordt verwacht dat je de meetinstrumenten meeneemt.

Verplichte meetinstrumenten:

- Schuifmaat
- Voetjespasser

Gewenste meetinstrumenten:

- Rolmaat (10-20 meter)
- Voelermaatje

De verplichte meetinstrumenten moeten vóór de 1^e stage beschikbaar zijn.

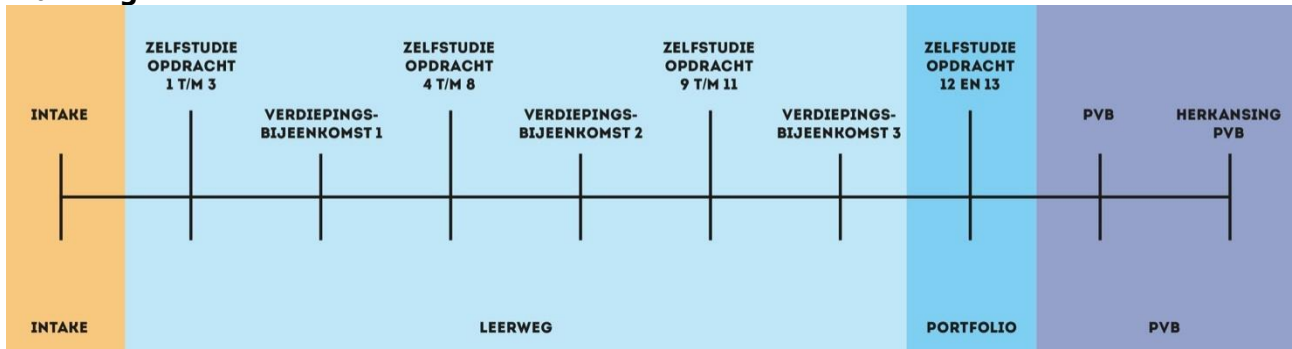
Kosten opleiding

De kosten voor de opleiding bedragen €150,- per cursist. Dit bedrag is gebaseerd op de kostprijs van de opleiding. De vereniging van de cursist ontvangt een factuur voor de deelname van de betreffende cursist na ondertekening van het leercontract. De factuur van het inschrijfgeld moet voor de eerste verdiepingsbijeenkomst zijn voldaan om deel te kunnen nemen aan de opleiding.

De consumpties bij de centrale intake, de verdiepingsbijeenkomsten en de PvB zijn voor eigen rekening van de cursist.

Planning

In de opleidingsmap is een gedetailleerde planning weergegeven met onderwerpen en verwachte voorbereiding per bijeenkomst. Je wordt geacht bij iedere bijeenkomst aanwezig te zijn om aan de opleiding deel te nemen.